

KRÁTKÝ PROJEKTOVÝ ZÁMĚR

k 1. konzultaci ve výzvě „Politiky, které fungují“

Žadatel	David Kozák International, s.r.o. IČO 231 43 614
Projekt	REST ART INTEGRACE / RESTART INTEGRACE
Pracovní název	REST ART INTEGRACE - systém návazné podpory v kritickém přechodu do běžného života
Účel dokumentu	Pracovní podklad pro 1. konzultaci; cílem je ověřit vhodnost záměru pro výzvu a roli ministerského týmu.
Kontakt	restart@dk-i.cz +420 778 564 279 restartintegrace.david-kozak.com

Stručné shrnutí

Záměr vychází z praktické práce s lidmi, kteří po výkonu trestu, závislosti, ztrátě bydlení, dlouhodobé nezaměstnanosti nebo opuštění institucionální péče propadají mezi instituce. Cílem není jen provoz jedné služby, ale ověření modelu, jak veřejná správa a terénní/komunitní aktéři mohou včas a měřitelně zachytit kritické období návratu do běžného života.

1. Výchozí problém cílové skupiny

Projekt REST|ART / RESTART INTEGRACE se zaměřuje na situace, kdy člověk opouští výkon trestu, závislostní prostředí, ulici, dlouhodobou nezaměstnanost nebo institucionální péči a má přejít do stabilního života. V praxi se opakuje, že nejrizikovější není pouze samotný problém klienta, ale mezera mezi institucemi, službami a realitou prvních dnů po návratu.

- chybějící nebo pozdní příprava před propuštěním či ukončením institucionální podpory,
- slabá návaznost mezi věznicí, úřady, sociálními a adiktologickými službami, obcí, zaměstnavateli a komunitou,
- rychlá ztráta motivace, kontaktu, režimu, bydlení nebo práce v prvních týdnech,
- návrat do rizikového prostředí, relaps závislosti nebo recidiva trestné činnosti,
- nízká důvěra části cílové skupiny v instituce a formální služby,
- chybějící jednoduché společné měření, zda se člověk skutečně stabilizuje.

Problém tedy nevnímáme pouze jako individuální selhání klienta, ale jako systémově nedostatečně ošetřený přechod z rizikového nebo institucionálního prostředí do běžného života. Právě tento přechod je vhodný pro diskusi o politice, která by měla fungovat napříč resorty a aktéry.

2. Cílové skupiny a doporučené zúžení pro konzultaci

Celý rámec REST|ART INTEGRACE pracuje se šesti programovými liniemi: JAILBREAK, RESET, STABILIZACE, REWORK, STREETWISE a BOD ZLOMU. Pro účely výzvy „Politiky, které fungují“ navrhujeme záměr zúžit tak, aby byl konzultačně uchopitelný a aby se netvářil jako příliš široký provozní projekt.

Primární jádro	osoby před propuštěním a po výkonu trestu; osoby se závislostí, které chtějí abstinovat; osoby po návratu do běžného života, u nichž hrozí propad
Doplňkové vazby	bezdomovectví, dlouhodobá nezaměstnanost, mladí lidé opouštějící institucionální péči
Pracovní zkratka	kritický přechod: instituce / rizikové prostředí → běžný život → stabilizace

Zúžení neznamená opuštění dalších pilířů projektu. Znamená pouze, že pro první konzultaci a případné systémové ověření je vhodné začít tam, kde je problém nejostřejší a nejlépe měřitelný: návrat po výkonu trestu, závislost a následná stabilizace.

3. Proč jde o téma veřejné politiky

Záměr není předkládán pouze jako přímá pomoc jednotlivcům. Přímá podpora je důležitá, ale sama o sobě neřeší otázku, jak má veřejná správa nastavit odpovědnosti, data, návaznost a včasnou reakci mezi aktéry. Výzvu chápeme jako prostor k ověření, zda lze z praktického modelu vytvořit doporučení pro systémovou změnu.

- jak včas identifikovat riziko propadu ještě před návratem do běžného života,

- jaké minimum informací má být předáno mezi institucemi, službami a návaznou podporou,
- jak propojit formální systém s peer/komunitní důvěrou, aniž by se snížila bezpečnost a ochrana dat,
- jak měřit stabilizaci klienta jednotně, srozumitelně a opakovaně,
- jak nastavit spolupráci mezi věznicemi, PMS, ÚP, obcemi, krajem, sociálními/adiktologickými službami a zaměstnavateli.

4. Navrhovaná systémová změna

Navrhovanou systémovou změnou je vytvořit a ověřit přenositelný rámec návazné podpory v kritickém přechodu. Tento rámec by měl veřejné správě pomoci lépe rozhodovat, kdy člověk potřebuje podporu, kdo za ni v daném momentu odpovídá, jaké informace jsou nezbytné a podle čeho se pozná, že podpora funguje.

Pracovní formulace systémové změny

Od nahodilé a pozdní pomoci po návratu k včasnému, koordinovanému a měřitelnému modelu stabilizace, který propojuje instituce, obce, služby, zaměstnavatele, peer podporu a samotného klienta.

V praxi by se změna měla promítnout do jednoduchého workflow: zachycení rizika, vstupní mapování, plán prvních 30 dnů, dohoda rolí, aktivace návazné podpory, opakované měření a anonymizované vyhodnocení bariér.

5. Role ministerského / veřejného týmu

Bereme vážně upozornění, že ve výzvě „Politiky, které fungují“ je zásadní spolupráce s týmem na úrovni ministerstva. DKI nepředpokládá, že by samo určovalo veřejnou politiku. Do konzultace přicházíme jako praktický terénní a projektový aktér s prototypem, zkušeností cílové skupiny a připraveným měřicím rámcem.

Smyslem konzultace je ověřit, zda existuje vhodný ministerský nebo veřejný tým, který by mohl být nositelem systémové otázky, a zda je záměr vhodné dále rozvíjet v této výzvě, případně jej nasměrovat do jiné výzvy OPZ+.

- MPSV - sociální začleňování, návazné služby, práce s ÚP a obcemi,
- MSp / vězeňství / Probační a mediační služba - přechod z výkonu trestu, prevence recidivy,
- MZ / adiktologická síť - návaznost u závislostí a relapsu,
- kraje, obce a ÚP ČR - bydlení, práce, dávky, režim a místní síť,
- sociální/adiktologické služby, zaměstnavatelé, peer mentoři a cílová skupina.

6. Prototyp řešení REST||ART INTEGRACE

Prototyp vychází z modulární struktury projektu, ale pro systémové ověření navrhujeme pracovat s jádrem JAILBREAK + RESET + STABILIZACE. Toto jádro pokrývá situaci člověka před návratem, při návratu a po návratu.

JAILBREAK	příprava a reintegrace osob po výkonu trestu; plán návratu, rizika, práce, bydlení, doklady, mentoring
RESET	abstinenční a stabilizační program pro osoby se závislostí; režim, relaps plán, emoce, komunita, peer motivace
STABILIZACE	následná podpora po hlavní fázi; follow-up 30 / 90 / 180 / 365 dnů a včasné zachycení propadu

Konkrétní prvky prototypu:

- vstupní mapování situace klienta a rizik,
- Stabilizační index 0-100 jako společný jazyk pro posouzení vývoje,
- plán prvních 30 dnů po návratu,
- peer mentoring a komunitní podpora,
- krizový/stabilizační plán a bezpečné předání do odborné služby,
- podpora při dokladech, bydlení, práci, režimu, abstinenci a kontaktu s institucemi,
- anonymizovaný reporting bariér a dopadů.

7. Dosavadní ověření a poznatky z praxe

Záměr nevzniká pouze od stolu. Opírá se o praktickou zkušenost s lidmi po výkonu trestu, osobami se závislostí, lidmi bez stabilního zázemí a dlouhodobě nezaměstnanými. V rámci projektu byly připraveny dotazníky a dokumentační nástroje pro mapování situace, intervencí, krizí, follow-upu a dopadu. Z praxe vyplývá, že klienti často nepotřebují jen jednorázovou radu, ale doprovod v krátkém období, kdy se najednou řeší bydlení, doklady, práce, dluhy, rodina, abstinence a komunikace s institucemi.

- kritické je období 0-30 dnů po návratu nebo po vystoupení z rizikového prostředí,
- důvěra vzniká rychleji, pokud je přítomen bezpečný peer prvek a srozumitelný plán,

- bez opakovaného kontaktu se ztrácí informace, zda pomoc měla skutečný dopad,
- nepropojenost aktérů často vytváří zbytečnou administrativní i lidskou zátěž,
- data musí být jednoduchá, anonymizovatelná a použitelná i pro veřejnou správu.

Důležitou součástí je i etický a GDPR rámec. Projekt počítá s anonymizací výstupů, oddělením citlivých údajů a používáním agregovaných dat pro veřejný reporting.

8. Návrh aktivit pro ověření

Fáze	Obsah	Orientačně
0. Příprava	dohoda s ministerským/veřejným týmem, vymezení problému, zapojení aktérů	měsíc 1-2
1. Mapování	rozhovory s cílovou skupinou, pracovníky institucí, obcemi, službami a zaměstnavateli	měsíc 2-4
2. Prototyp	vstupní mapování, plán 30 dní, peer mentoring, krizový/stabilizační rámec	měsíc 4-8
3. Pilotní ověření	práce s klienty a follow-up, sběr dat Stabilizačním indexem	měsíc 8-16
4. Vyhodnocení	kazuistiky, bariéry, doporučení, návrh přenositelného rámce	měsíc 16-20
5. Politický výstup	metodické doporučení a návrh změn v návaznosti institucí	měsíc 20-24

9. Evaluace a měření dopadu

Hlavním nástrojem měření je Stabilizační index 0-100, který převádí složitou životní situaci na srozumitelný a opakovatelný rámec. Nejde o klinickou diagnózu ani rozhodování o vině, ale o praktické sledování stability a rizik.

Měření	baseline při vstupu, průběžné měření, exit měření, follow-up 30 / 90 / 180 / 365 dnů
Oblasti	bydlení, práce/režim, abstinence/relaps, recidiva, instituce, sociální síť, psychická stabilita, plán
Výstupy	anonymizované kazuistiky, rizikové vlajky, ochranné faktory, přehled bariér, návrh systémových doporučení

Orientační interpretace indexu: 0-25 kritický stav, 26-50 nestabilní stav, 51-75 stabilizace, 76-100 stabilizovaná fáze / udržovací režim.

10. Očekávané výstupy pro veřejnou politiku

- model návazné podpory v kritickém přechodu do běžného života,
- mapa systémových bariér a míst, kde lidé propadají mezi institucemi,
- doporučené minimum informací a rolí pro spolupráci aktérů,
- evaluační rámec pro sledování stabilizace,
- doporučení pro zapojení peer mentorů a komunitní podpory,
- metodické doporučení pro první 30 dnů po návratu,
- podklad pro další pilotování nebo přenos do dalších regionů.

11. Rizika a otevřené otázky

Hlavním rizikem je příliš široký záběr. Proto doporučujeme pro konzultaci pracovat se zúžením na kritický přechod u osob po výkonu trestu, osob se závislostí a následnou stabilizaci. Dalším rizikem je absence formálního ministerského týmu; právě to je klíčová věc k ověření na první konzultaci.

- Kdo by měl být veřejným gestorem systémové otázky?
- Je vhodnější uchopit záměr v této výzvě, nebo jej směřovat do výzvy 051?
- Jaká úroveň partnerství je nutná již před podáním?
- Jak přesně doložit potřeby cílové skupiny a dosavadní testování?
- Jak nastavit práci s citlivými daty u cílových skupin po VTOS, se závislostí a bez domova?

12. Otázky na 1. konzultaci

1. Odpovídá záměr zaměření výzvy „Politiky, které fungují“, nebo je vhodnější jiná výzva?
2. Jak správně vymezit roli týmu na úrovni ministerstva?
3. Má být záměr zúžen pouze na osoby po výkonu trestu a následnou stabilizaci?

4. Které aktéry veřejné správy je nutné zapojit již v přípravné fázi?
5. Jaká forma dosavadní praxe/testování je pro výzvu dostatečná?
6. Jak má vypadat evaluace, aby byla použitelná pro tvorbu politik?
7. Může být DKI praktickým partnerem / nositelem prototypu, pokud systémovým garantem bude veřejný tým?
8. Jaký je doporučený další postup po 1. konzultaci?

13. Závěrečné shrnutí

REST||ART / RESTART INTEGRACE přichází s praktickým prototypem, který reaguje na opakovanou situaci lidí propadajících mezi institucemi. Pro výzvu „Politiky, které fungují“ chceme ověřit, zda z tohoto prototypu může vzniknout systémové doporučení a měřitelný model spolupráce. Záměr je připraven k další úpravě podle doporučení konzultantů, zejména v otázce zúžení cílové skupiny, role ministerského týmu a vhodného grantového zařazení.